

A parlagfű és egyéb allergén gyomnövények elleni védekezés időszerű kérdései

2017.

Készítette: Szemerits Attila

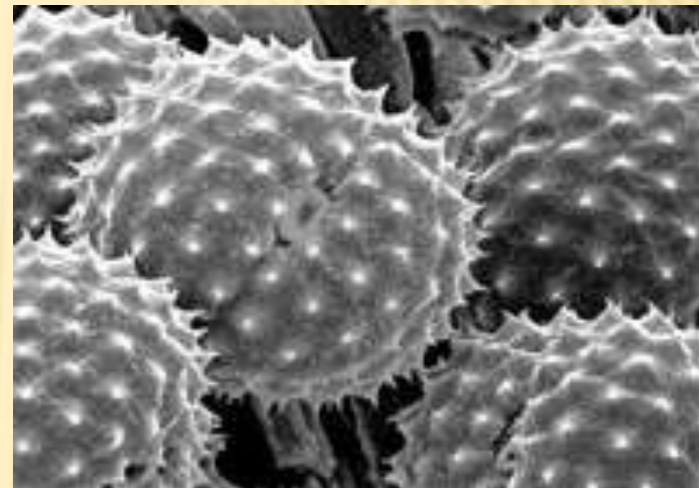
**GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL**

BEVEZETÉS

- ✗ Magyarországon 17 évvel ezelőtt kezdődött meg a parlagfű és az egyéb allergén gyomnövények elleni védekezési stratégia kidolgozása és gyakorlati végrehajtása.
- ✗ Győr-Moson-Sopron megye az országos viszonylatban a gyom felvételezési adatok alapján gyomhigiéniai szempontból a kedvező adottságú megyék közé tartozik, de még így is sok tennivalónk lehet kül-és belterületen egyaránt...
- ✗ Az allergén gyomnövények a gazdasági kártételük mellett jelentős közegészségügyi problémát okoznak elterjedésük és faj összetételük alapján.
- ✗ Magyarországon **a parlagfű** az elterjedtséget tekintve a gyomnövények közül, a mintegy **5 millió ha mezőgazdaságilag hasznosítható termőterület vonatkozásában 700 ezer ha -on okoz erős fertőzést**

Magyarországon az eddig elvégzett 5 országos gyomfelvételezés alapján megállapítható, hogy a parlagfű egyike a leggyakrabban előforduló gyomnövényeinknek. Búzában és kukoricában az 5 országos gyomfelvételezés alapján sorrendje és borítása a következőképpen alakult:

1950-ben	21.	0,39%
1970-ben	8.	0,87%
1988-ban	4.	2,57%
1997-ben	1.	4,70%
2008-ban	1.	5,33%

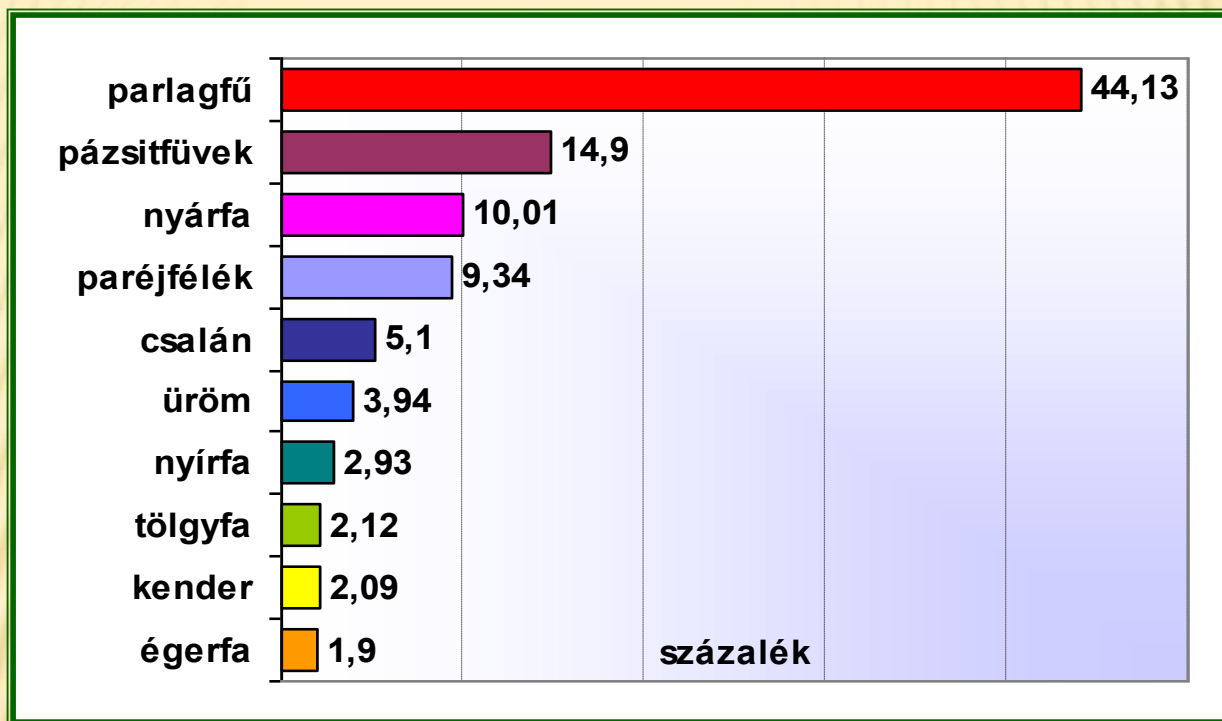

***A parlagfű rendkívül súlyos közegészségügyi problémává vált,
annak komoly népegészségügyi gazdasági vonzataival együtt!
Egy évtized alatt megduplázódott a parlagfűre allergiások száma***

Világszerte a parlagfű egymaga több túlérzékenységen alapuló, allergiás megbetegedésért felelős, mint az összes többi allergén növény együttvéve !

- ✗ A parlagfű 1 g pollenjében 30-35 millió pollenszem van.
- ✗ Egy átlagos növény 8 milliárd virágportermelésére képes 2-3 hónap alatt.
- ✗ A pollenek a széllel igen nagy távolságokra (akár 100-150 km) is eljuthatnak.
- ✗ Pollenjének erős allergén tulajdonságát az okozza, hogy nagyon aktív, gyors diffúzióra képes, igen hatékony antigéneket (allergiát kiváltó anyagokat) tartalmaz.

A PARLAGFŰ POLLEN-KIBOCSÁTÁSA ÉS KÖVETKEZMÉNYEI

*A tíz leggyakoribb taxon százalékos részesedése az
összpollen-koncentrációban
(Juhász - Juhász, 2002)*

A parlagfű rendszertani helye, morfológiája és biológiája

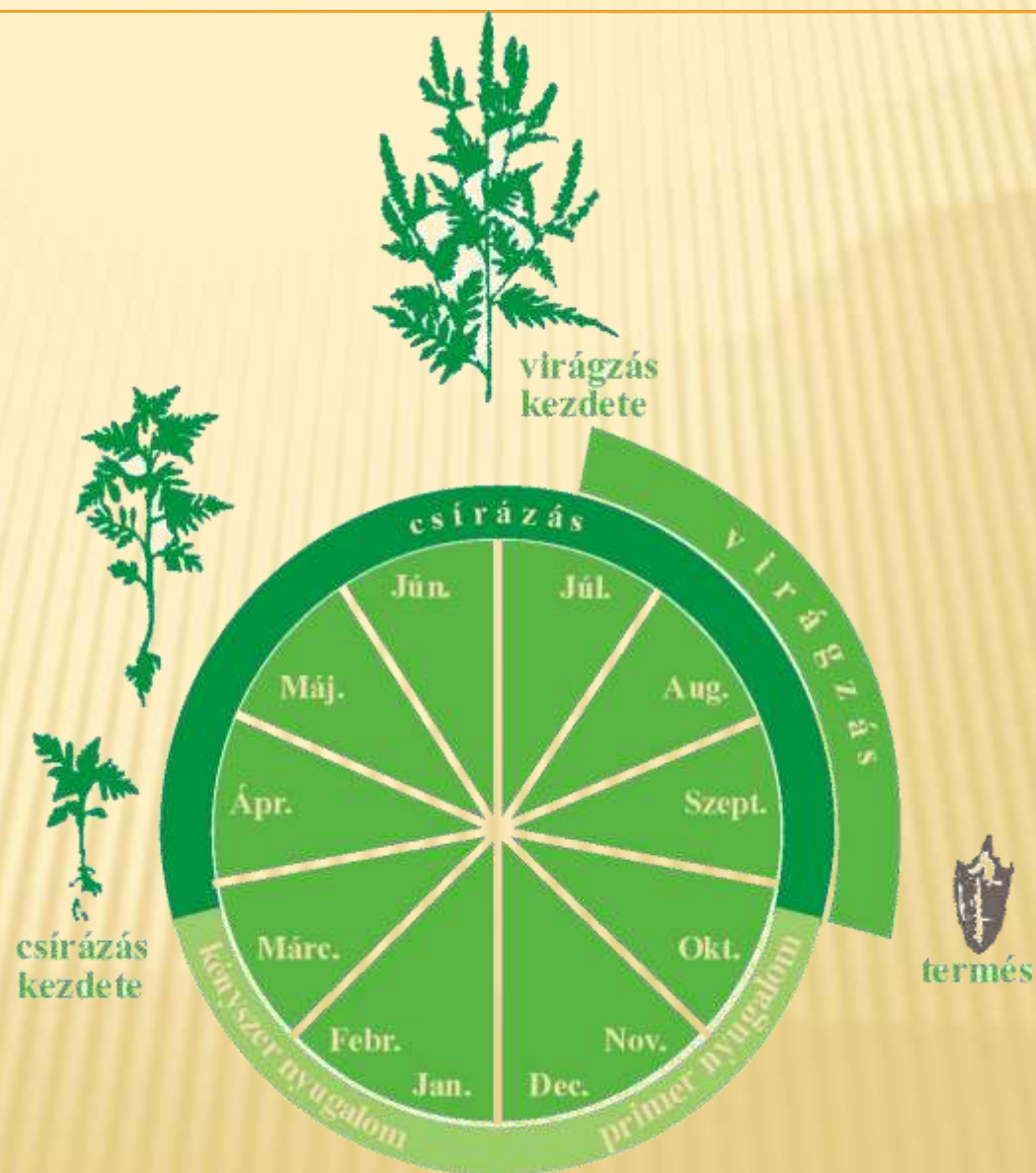
GYMSMKH

A parlagfű életrciklusa

GYMSMKH

Összetéveszthető fiatal korban:

GYMSMKH

*Ambrosia
artemisiifolia*

Tagetes patulus (büdöske)

*Artemisia vulgaris
(fekete üröm)*

Összetéveszthető fejlett korban:

Artemisia vulgaris
(Fekete üröm)

Chenopodium album
(Fehér libatop)

Erigeron canadensis
(betyárkóró)

EGYÉB ALLERGÉN GYOMNÖVÉNYEK

GYMSMKH

2013	04.08. - 04.14.	15. hét
magyar név	latin név	aller- genitás
éger	<i>Alnus</i>	***
nyír	<i>Betula</i>	***
mogyoró	<i>Corylus</i>	***
ciprusfélék / tiszafafélék	<i>Cupressaceae / Taxaceae</i>	**
kőris	<i>Fraxinus</i>	***
nyár	<i>Populus</i>	**
fűz	<i>Salix</i>	***

2013	06.03. - 06.09.	23. hét
magyar név	latin név	aller- genitás
libatopfélék	<i>Chenopodiaceae</i>	***
fenyőfélék	<i>Pinaceae</i>	*
útifű	<i>Plantago</i>	***
pázsítfűfélék	<i>Poaceae</i>	****
lórom	<i>Rumex</i>	***
hárs	<i>Tilia</i>	**
csalánfélék	<i>Urticaceae</i>	***

2013	08.26. - 09.01.	35. hét
magyar név	latin név	aller- genitás
parlagfű	<i>Ambrosia</i>	****
üröm	<i>Artemisia</i>	****
kender	<i>Cannabis</i>	*
libatopfélék	<i>Chenopodiaceae</i>	***
útifű	<i>Plantago</i>	***
pázsítfűfélék	<i>Poaceae</i>	****
csalánfélék	<i>Urticaceae</i>	***

- * gyengén allergén
- ** közepesen allergén
- *** erősen allergén
- **** igen erősen allergén

EGYÉB ALLERGÉN GYOMNÖVÉNYEK

✗ Fekete üröm

Fehér üröm

EGYÉB ALLERGÉN GYOMNÖVÉNYEK

✗ fehér libatop

nagy csalán

EGYÉB ALLERGÉN GYOMNÖVÉNYEK

✗ **Magas aranyvessző**

Szőrös disznóparéj

EGYÉB ALLERGÉN GYOMNÖVÉNYEK

✗ nagy útifű

réti lórom

A FELDERÍTÉS PRIORITÁSAI

- ✗ Mezőgazdasági területek: tarlók, kultúrák
- ✗ Vonalas létesítmények /kerékpárutak, útszélek, vasútvonal, töltések, stb./
- ✗ Természetes és természet közeli társulások
- ✗ Lakott területek: falvak, városok /óvodák, iskolák, parkok /
- ✗ Idegenforgalmi szempontból frekventált területek,
- ✗ Ipari parkok, beruházások, építkezések

FERTŐZÖTT TERÜLETEK

- ✗ **Sopron, Ágfalva**
Fertőrákos, Pereszteg
Ebergőc, Iván,
Csáfordjánosfa
- ✗ **Fertőd, Sarród**
Tőzeggyármajor,
Nyárliget
- ✗ **Kapuvár, Osli, Babót,**
Szárföld
- ✗ **Csorna, Barbacs, Acsalag,**
Győrsövényház
- ✗ **Győr, Abda, Rábapatona,**
Bakonyszentlászló
- ✗ **Mosonmagyaróvár,**
Halászi, Feketeerdő,
Várbalog Újrónafő,

A VÉDEKEZÉS PRIORITÁSAI

- ✖ **Mezőgazdasági művelés alatt álló területek**
- ✖ **Parlagterületek, ruderáliák, vonalas létesítmények mentén**
(csak emberi bolygatás hatására jelenik meg)
- ✖ **Lakóhelyek környékén**
- ✖ **Természetvédelmi területen, természetes- és természetközeli élőhelyeken**
(csak emberi bolygatás hatására jelenik meg)

A VÉDEKEZÉS LEHETŐSÉGEI

- × *Kémiai (herbicidek)*
- × *Agrotechnikai (vetésforgó)*
- × *Fizikai, mechanikai (talajművelés, kaszálás)*
- × *Biológiai (nálunk kísérleti stádiumban)*
- × *Integrált védekezés - Technológiák integrált alkalmazása!*

Növényorvos

Stratégiai Cél:

A virágzás és a magérés megakadályozása

A talajok parlagfű magkészletének

„seed bank”csökkentése

Védekezési kötelezettség Jogszabályok

- ✗ Élelmiszerlánc és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. Törvény
- ✗ A növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV.23) FVM rendelet.
- ✗ A parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának, valamint az állami, illetve a közérdekű védekezés költségei megállapításának és igénylésének részletes szabályairól szóló 221/2008. (VIII.30.) Korm. Rendelet
- ✗ A helyi önkormányzatok és szerveik, a közigazgatási megbízottak, valamint egyes cen...égű szervek feladat- és hatáskörének meg...solatos földművelésügyi ágazati jogszabályok...szóló 19/1992. (I. 28.) Korm. Rendelet (Önk. ren

Élelmiszerlánc és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. Törvény értelmében:

- ✗ A földhasználó köteles az adott év június 30. napjáig az ingatlanon a parlagfű virágbimbójának a kialakulását megakadályozni, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani.”

Mezőgazdász

Termelő

Felügyelő

KÁROSÍTÓK ELLENI VÉDEKEZÉSI KÖTELEZETTSÉG

GYMSMKH

- ✗ Az Éltv 17.§ (1) bekezdés c) pontja szerint a termelő, illetve a földhasználó köteles az a) pont alá nem tartozó egyéb károsítók ellen védekezni, ha azok más, különösen a szomszédos termelők növénytermelési, különösen a szomszédos termelők növénytermelési, növényvédelmi biztonságát vagy az emberi egészséget bármely módon veszélyeztetik, valamint figyelembe venni az integrált növénytermesztés alapelveit, továbbá a környezet és a természetvédelmét.

HELYSZÍNI SZEMLE

GYMSMKH

- ✗ Belterületi, károsítókkal fertőzött terület esetében helyszíni szemlére és jegyzőkönyv felvételére a **települési** (kerületi) **jegyző** illetve a megyei KH NTO jogosult.
- ✗ A jegyző hatáskörét a **19/1992. (I. 28.) Korm. rendelet 1. § g)** pontja biztosítja.
- ✗ Külterületi, károsítókkal fertőzött terület esetében helyszíni szemlére és jegyzőkönyv felvételére a megyei Közföldhivatali osztálya, valamint az NTO jogosult.

Mezőgazdász

Jegyző

A BÍRSÁG MÉRTÉKE BELTERÜLETEN

A Bírság rendelet 4. § (1) bekezdése szerint a növényvédelmi bírság alapja a károsítóval fertőzött terület mérete.

A bírság mértéke belterületen (1. sz. melléklet, A táblázat, c, pont, 1.alpont):

Fertőzött terület mérete	Kiszabható bírság összege
50 m ² -ig	15.000 Ft
50 m ² - 100 m ²	15.000 - 50.000 Ft
100 m ² - 200 m ²	50.000 - 100.000 Ft
200 m ² - 1 ha	100.000 - 750.000 Ft
1 ha felett	750.000 – 5.000.000 Ft

PBR

Parlagfű Bejelentő Rendszer

Parlagfüvet lát?
Ne nézze tovább!

Jelentse be itt!

NEBIN

<https://pbr.nebih.gov.hu>

ZÁRÓ GONDOLATOK

- ✗ *Közös érdekünk a társadalmi összefogás a parlagfű és az egyéb allergén gyomnövények fertőzésének a megállítása, megfelelő szinten tartása, melyben jelentős szerep hárul a mezőgazdasági szakigazgatásban dolgozó szakemberekre, növényorvosokra, civil szervezetekre, valamint a lakosságra.*
- ✗ *Kiemelt jelentőségű feladat a társadalmi tudat formálás a parlagfű mentes, gyomhygiéniai szempontból rendezett környezet iránt.*
- ✗ *Célszerű lenne megkezdeni a környezeti nevelést már kisiskolás kortól kezdődően, hogy a felnövekvő nemzedékek allergén és veszélyes gyomnövényektől mentes környezetben élhessék mindennapi életüket.*

**KÖSZÖNÖM MEGTISZTELŐ
FIGYELMÜKET !**

20/03/2014 08:05

20/03/2014 08:08

20/03/2014 10:01

20/03/2014 10:47